

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Næstformanden skriver	side 2
Årsmødet 2008	side 3
Hovedbestyrelsesmødet	side 4
Chefkonsulent Michael Munthe Fogs indlæg	side 5
Råskovgård	side 6
Ussinggård	side 8
Haraldskær	side 9
Slægtsgårsrejsen til Polen	side 10
Nyt fra Kredsene	side 12
Tilmelding til årsmødet 2008	side 15
Vårbrud	side 16

Tidsskrift for
 Dansk Slægtsgårdsforening

Februar-marts 2008

Nr. 392 - 64. årgang

Råskovgård ved Hørve i Odsherred.

SLÆGTSGÅRDEN

LÆR AF FORTIDEN - LEV I NUTIDEN - VIRK FOR FREMTIDEN

Stiftet 5. juli 1941

www.slaegtsgaardsforeningen.dk

Kasserer og sekretær:

Inger M. Hansen, Svalevej 13, 4440 Mørkøv, tlf. 59 27 59 77.
E-mail: imhan@post.tele.dk

Ejendomsrådgiver:

Chefkonsulent
Michael Munthe Fog
Landboforeningen Gefion
Ingemannsvej 61, 4200 Slagelse

Chefrådgiver Skat
Poul Hjorth
LandboMidtØst
Asmildklostervej 11, 8800 Viborg
Tlf. 87 28 22 00 / mobil 29 99 57 24

Hovedbestyrelsen:

Formand:

Peder Mouritsen
»Sædding Storgård«
Kvongvej 40, Sædding,
6830 Nr. Nebel
tlf. 75 28 73 21

Næstformand:

Karen Jacobsen
Melbyvej 3
5610 Assens, tlf. 64 71 23 60
(Formand: Fynskreds)

Jens Brogaard Jensen
»Maglehøjgård«
Hammerbakke 3
4050 Skibby, tlf. 47 52 99 18
(Formand: Nordsjællandskreds)

Mogens Frigaard,
»Frigård«, Yppernemøllevvej 10,
Nyker, 3700 Rønne,
tlf. 56 96 30 02
(Formand: Bornholmskreds)

Vagn Juel Jørgensen,
»Grønlandsgården«,
Ølleosevej 4, Flakkebjerg,
4261 Dalmoose,
tlf. 58 18 61 11
(Formand: Vestsjællandskreds)

Ole Krogh Jensen
»Kroghbrogård«,
Holmevej 89, Brandelev,
4700 Næstved
Tlf.: 55 54 00 56
(Formand: Sjælland Syd)

Mogens Høge Hansen
»Hjørnegård«,
Lundbyvej 25, Ønslev,
4863 Eskilstrup,
tlf. 54 45 46 25

Jens Peter Skov Jensen,
»Hobygaard«,
Hobyvej 37, 4983 Dannemare
tlf./fax 54 94 41 63
(Formand: Lolland/Falster kreds)

Elise Jensen,
»Højtoftgård«,
Gammelbyvej 40, Fjelstrup
6100 Haderslev,
tlf. 74 56 63 16
(Formand: Haderslevkreds)

Chr. A. Krogh
Majbølvej 27,
6470 Sydals,
tlf. 74 41 53 12
(Formand: Det sydlige Sønderjylland)

Jens Ulrik Tarpgaard
»Tarpgård«, Tarpvej 13, Vedersø
6990 Ulfborg,
tlf.: 97 33 13 83.
(Formand: Ringkøbingkreds)

Steffen Buch Juul
Jærgergården
Høllundvej 6, Høllund, 7100 Vejle.
Tlf: 75 86 54 93.
(Formand: Vejle kreds)

Grethe Plagborg,
Mejerigården 28 S, 7200 Grindsted,
tlf. 75 32 04 12
(Formand: Ribekreds)

Esben Oddershede,
»Søgaard«, Søgård Mark 6, Nors
7700 Thisted
tlf. 97 98 12 82

Anne Lis Ladefoged
»Ingvorstrup Hovedgård«
Ingvorstrupvej 7, Revn
8500 Grenå,
tlf: 86 30 17 77
(Formand: Århuskreds
og Arkivudvalget)

Jørgen F. Schmidt,
»Bondeseje«
Randersvej 181, Lime,
8544 Mørke
tlf. 86 97 47 69

Jens Skytte,
»Aldrupgaard«
Aldrupvej 3, 8860 Ulstrup
tlf. 86 46 35 14, fax 86 46 45 21
(Formand: Midtjysk kreds)

Poul Kristian Poulsen,
Kingovej 5
9600 Års
tlf. 98 62 16 80
(Formand: Himmerlandskreds)

Frants Wetche
»Hvanstrup«
Hornumvej 105.
9640 Farsø,
tlf. 98 66 32 17

Kræn Hjortlund
»Vanggård«
Vanggårdsvej 25, Stenum
9700 Brønderslev
tlf. 98 83 80 08
(Formand: Vendsysselkreds)

Næstformanden skriver:

Formanden i Etisk Råd

Dansk Slægtsgårdsforenings landsformand, Peder Mouritsen, er også kendt som formand for De danske Mælkeproducenter.

Ikke mindst blev Peder Mouritsen kendt, da han i forbindelse med Muhammedsagen i et interview med Lars Attrup i Jyllandsposten den 28. januar 2006 slog fast, at »Vort samfund bygger på et frit demokrati, hvor ytringsfriheden er en fundamental ret for alle. Det er et faktum, der slet ikke er til debat. Hvis det kommer så vidt, må vi acceptere et fald i mælkeprisen for at sikre ytringsfriheden.«

Den klare og uegennyttige udtalelse har nu fået den konsekvens for Peder Mouritsen, at han er blevet medlem af Etisk Råd.

Etisk Råd hører under Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse og består af 17 medlemmer, hvoraf 9 udpeges af Folketinget, og det er en af disse pladser, man har givet til Peder Mouritsen.

Man udnævnes til medlem af Etisk Råd for en treårig periode og kan kun genvælges én gang.

Etisk Råd er uafhængigt af ministeriet, men det er regeringens rådgiver i en række forskellige spørgsmål om bl. a. miljø, natur, menneskeret og fødevarer. Man drøfter alt fra genmodificerede fødevarer til omskærelse af piger og drenge.

I Dansk Slægtsgårdsforening er vi stolte over, at vi har en formand, der har formået at placere sig i den offentlige debat. Endda gøre det på en sådan måde, at der er stor respekt om hans synspunkter.

Peder Mouritsens synspunkter er klare, og han tør sige, hvad han mener.

Det glæder os i Dansk Slægtsgårdsforening, at Folketinget har haft mod til at udpege en praktisk landmand med respekt for og føling med sit erhverv til Etisk Råd.

Karen Jacobsen

Adresseændringer

bedes meddelt foreningens sekretær: Inger M. Hansen,
Svalevej 13, 4440 Mørkøv - Tlf. 59 27 59 77

Slægtsgårdsarkivet:

Landbrugsmuseet,
Gl. Estrup, Randersvej 4,
8963 Auning,
tlf. 86 48 48 16, fax 86 48 41 82
E-mail:
arkiv@slaegtsgaardsforeningen.dk
Åbningstid: onsdag kl. 11-15.

Der er gratis adgang til arkivet, hvis man siger i porten, at man skal på arkivet.

Arkivarer:
Ejgil Overby, »Klausholm«,
Ansvej 12, 8620 Kjellerup,
tlf. 86 88 62 66

Helge Sørensen, Enghavevej 6,
Årslev, 8900 Randers. tlf. 86 49 13 40

Alis og Henry Slemming, Hammelevvej 18,
Hammelev, 8500 Grenå, tlf. 86 32 01 99

Redaktion:

Ole G. Nielsen
Mølletoftegård,
Skælskør Landevej 83, Lundforlund,
4200 Slagelse.
Tlf./Fax 58 58 40 16.
OleGN@mail.tele.dk

Nr. 393 udkommer omkring den 20. april 2008. Stof til dette nummer skal være hos redaktøren inden den 1. april 2008.

Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Tryk: Jannerup Offset AIS
Ndr. Ringgade 74
4200 Slagelse
Tlf. 58 52 52 22
jannerup@jannerup.dk

Årsmødet 2008

Program:

Lørdag den 31. maj 2008

- Kl. 10.00 Jens Ulrik Tarpgaard, "Tarpgaard", Tarpvej 13, Vedersø, 6990 Ulfborg.
- Kl. 11.00 Vedersø kirke.
- Kl. 12.00 Frokost i Vedersø sognegård.
- Kl. 13.00 Køretur i naturområdet Vest Stadil Fjord.
- Kl. 15.00 Kaffe på Hotel Fjordgården.
- Kl. 15.30 Årsmødet åbnes officielt på Hotel Fjordgården, Vester Kær 28, 6950 Ringkøbing.
- Kl. 18.00 Festmiddag på Hotel Fjordgården.

Dagsorden for årsmødet:

1. Sang og velkomst
2. Valg af dirigent
3. Formanden, Peder Mouritsen, aflægger beretning - herunder beretning om medlemsbladet.
4. Formanden for Slægtsgårdsarkivet, Anne Lis Ladefoged, aflægger beretning.
5. Beretningerne drøftes.
6. Fremlæggelse af regnskab og budget.
7. Fremlæggelse og godkendelse af forslag til nye vedtægter. (Forslaget fremsendes til mødedeltagerne).
8. Valg. På valg: Peder Mouritsen, Esben Oddershede og Jørgen F. Schmidt (alle modtager genvalg).
9. Valg af revisorer.
10. Mødested for årsmødet 2009 og 2010.
11. Eventuelt.

Søndag den 1. juni 2008

- Kl. 8.00 Afgang fra Hotel Fjordgården.
- Kl. 8.30 Morgenandagt i Hover kirke.
- Kl. 9.30 Afgang fra Hover kirke.
- Kl. 10.00 Rundvisning på Nørre Vosborg.
- Kl. 11.15 Afgang fra Nørre Vosborg.
- Kl. 11.45 Trans kirke helt ude ved Vesterhavet.
- Kl. 12.15 Afgang fra Trans kirke.
- Kl. 12.45 Frokost på Hotel Nørre Vinkel, Søgårdevejen 6, Nørrehage, 7620 Lemvig
- Kl. 14.00 Afgang fra Hotel Nørre Vinkel.
- Kl. 14.30 Besøg hos formanden for Danish Crown, Niels Mikkelsen, "Volstrup", Hjerm.
- Kl. 15.30 Afgang fra "Vostrup".
- Kl. 16.30 Ankomst til Hotel Fjordgården.

Mødeudgifter:

Der skal på forhånd betales for:

Lørdag

Frokost og kaffe i Vedersø sognegård 100 kr., ekskl. drikkevarer.

Eftermiddagskaffe med kage 62 kr.

Festmiddag på Hotel Fjordgården (tre retter, inkl. 1 glas hvidvin og kaffe) 328 kr. + fællesudgifter (musik, tryksager, porto m.m.) 90 kr. I alt 418 kr.

Søndag.

Frokost på Hotel Nørre Vinkel (inkl. 1 øl/vand og kaffe) 200 kr. + fællesudgifter, inkl. entre på Nørre Vosborg 90 kr. I alt 290 kr.

Overnatning

Der er overnatning på Hotel Fjordgården inkl. morgenmad

Dobbeltværelse pr. person, lørdag-søndag: 475 kr.

Enkeltværelse pr. person, lørdag-søndag: 710 kr.

Dobbeltværelse pr. person, fredag-søndag: 810 kr.

Enkeltværelse pr. person, fredag-søndag: 1280 kr.

Bus, søndagsudflugt

Der vil blive arrangeret buskørsel til turen søndag. Det anbefales at tage bussen, da lokale folk vil fortælle om, hvad der passerer. Pris 110 kr.

Busserne kører fra Hotel Fjordgården og tilbage. Personbiler kan parkere på hotellets parkeringsplads hele søndagen.

Bustur kl. 8.00 til 16.30.

Fortur

Der vil blive fortur med bus fra Sjælland (Lundforlund) med opsamling på Fyn og Vejleegnen. Prisen for forturen vil blive 2.700 kr. pr. person i dobbeltværelse og 3.170 pr. person i enkeltværelse, alt inkl. Forturens program er omtalt nedfor.

Afbud

Eventuelle afbud meddeles straks til sekretæren, hvis betaling skal undgås.

Tilmeldingsskema findes side 15.

Forturen

Den traditionelle fortur til årsmødet bliver i år fredag, den 30. maj med udgangspunkt i Lundforlund ved Slagelse, hvorfra vi kører kl. 8.00.

Efter opsamling på Fyn og ved Vejle besøger vi Ussinggård, hvor godsejerparret Stella og Karl Peter Sørensen tager imod og viser rundt.

Ussinggård er omtalt side 8.

Fra Ussinggård kører vi til den nu nedlagte herregård Haraldskær. Jorden ejes af Vejle kommune og den gamle hovedbygning fra 1500-tallets anden halvdel ejes af Boligselskabernes landsorganisation, der har forpagtet den ud til hotel- og konferencevirksomhed.

Her nyder vi en delikat frokost og ser os om i det historiske hus.

Haraldskær er beskrevet side 9.

Vi sætter nu retning vestud mod Sædding Storgård, hvor Slægtsgårdsforeningens landsformand vil vise os sit omfattende landbrug. Efter dette besøg fortsætter vi ad Holmslands Klit til hotellet i Ringkøbing.

Efter middagen kører vi en interessant aftentur, hvor vi besøger Kjeld Graversen i Røgind, der har en betydelig samling af gamle danske husdyr.

Den historiske samling omtales i næste blad.

Hvis vejret er med os slutter vi aftenen ved Vesterhavet.

Tilmelding til forturen sker ved afkrydsning i feltet på tilmeldingsskemaet side 15.

Hovedbestyrelsesmødet

Dansk Slægtsgårdsforenings hovedbestyrelsen afholdt sit vintermøde den 7. februar 2008 i København.

Landsformanden indledte med at ønske Inger M. Hansen til lykke med 70-årsdagen.

Derefter fortalte han, at han er blevet medlem af Etisk Råd, der er Ministeriet for Sundhed og Forebyggelses forum for etiske spørgsmål. Fhv. minister p. p. Britta Schall Holberg rettede henvendelsen til Peder Mouritsen, fordi man var blevet opmærksom på hans fastholden af ytringsfriheden i forbindelsen med Muhammedsagen. Peder Mouritsen sagde ja tak, da det er interessant at være med i debatten og tilmed lære noget.

Efter orientering om endnu et par emner fik konsulent Michael Munthe Fog ordet, og han indlæg gengives nedenfor.

Oplægget gav en livlig debat.

Sekretær Inger M. Hansen takkede for fødselsdagsgaven, en PC'er med projektor, og gennemgik derefter medlems-situationen. Foreningen havde pr. 31. 12. 2007 1796 medlemmer. Det er en nettoafgang på 75, men der har været 60 indmeldelser og 135 udmeldelser.

Regnskabet viste et overskud på 32.276,18 kr. Overskudet findes ved adskillige mindre og tilfældige besparelser i driften.

Fra arkivudvalget kunne formanden, Anne Lis Ladefoged, fortælle at overarkivar Ejgil Overby er faldet og brækket lårbenet, og sidder nu hjemme og rekreerer sig, og bliver først brugbar på arkivet og 4 – 6 uger.

Billedhugger Jakob Vestergaard er næsten færdig med statuen af malkekonen, og den vil kunne afsløres til efteråret.

Redaktøren omtalte kort, hvad der forventedes at blive bragt i de kommende numre, og opfordrede kredsene til at fremsende oplysning om deres kommende arrangementer, så alle kunne se, hvad der indbydes til, og dermed give medlemmerne flere tilbud.

Rejseudvalget orienterede kort om turen til Polen, som allerede har 25 tilmeldte. Turprogrammet bringes side 10.

Næste punkt var foreningens logo. Landsformanden konkluderede, at da der ikke havde været andre tilkendegivelser end det, der var bragt i blad 391 side 14 til forsvar for det eksisterende logo, måtte alt blive ved det gamle.

Kredsstrukturen blev drøftet. Kredsene har aldrig haft en skarp afgrænset struktur. Man er medlem af landsforeningen, og kan komme, hvor man har interesse. Og den nye kommunale struktur har ingen betydning for os. Det der rent praktisk betyder noget er postnumrene.

Om årsmødeprogrammet 2008 forklarede Jens Ulrik Tarpgaard. Og alt tegner til et interessant møde.

Vedrørende selve generalforsamlingen besluttede hovedbestyrelsen, at vedtages vedtægtsændringerne, så er det med virkning fra 1. januar 2009.

Årsmødet 2009 bliver i Grenå og årsmødet 2010 henlægges til Nordsjælland.

Så var man nået til punktet "nyt fra kredsene", som er en inspirationskilde for alle, og man sluttede med at fastsætte næste møde til 28. oktober.

60 år

Den 14. februar fyldte Jens Skytte, Aldrupgård, Hvorslev 60 år.

Jens Skytte er formand for Midtjysk Kreds, og dermed medlem af Dansk Slægtsgårdsforenings hovedbestyrelse.

Gennem årene har Jens Skytte været aktiv i mange foreninger, bl.a. som formand for Hvorslev Borgerforening og

næstformand i Bjerringbro og Omegns Landboforening. Han har altid været interesseret i bevarelsen af lokalsamfundet og har spillet en væsentlig rolle bl. a. ved at finde økonomiske midler til bevarelse af det lokale forsamlingshus' eksistens.

Det bør også nævnes, at han har været involveret i lokale kulturelle aktiviteter, såsom medarrangør og til tider aktør i de kendte Busbjergspil.

Aldrupgård, hvis tilliggende Jens Skytte i de seneste år har øget væsentligt, drives mønsterværdigt med stort svinehold. Det har medført, at han er medlem af Danish Crowns repræsentantskab.

En væsentlig del af svinenes gylle udnyttes af Thorsø Miljø- og Biogasanlæg, en succesrig forening, som Jens Skytte var medstifter af, og hvor han stadigvæk er medlem af bestyrelsen.

Ejgil Overby.

Mindeord

Den 13. januar afgik Aage Kirkegaard, Auning ved døden 80 år gammel.

I mange år havde Aage Kirkegaard en fremtrædende rolle i det lokale landbomiljø, bl. a. var han i en årrække formand for Rougsø-Sønderhald Herreds Landboforening og han har været med i Venstres ledelse i Mariagerkredsen. Da Dansk Landbrugsmuseum flyttede til Gl. Estrup, blev han bestyrelsesmedlem i museets venneforening. Det bør også nævnes, efter at Dansk Slægtsgårdsarkiv i 1992 flyttede til Gl. Estrup, har Aage Kirkegaard i en næsten 10-årig periode været arkivarassistent, og med sin enorme lokalkendskab været en uvurderlig hjælp, ligesom hans humoristiske sans og joviale fremtræden var med til at skabe den behagelige atmosfære på arkivet.

Ære være Aage Kirkegaards minde.

Ejgil Overby.

Chefkonsulent Michael Munthe Fogs indlæg:

2007-regnskaberne er på vej ud til vores landmænd.

Regnskabsresultaterne vil vise at plante- og mælkeproducenterne har pæne resultater, mens de lave kødpriser vil give udslag i resultaterne hos svine-, kalve-, og fjerkræproducenterne.

Et afsluttet regnskab er en status på det forgangne år. Nu skal der kigges fremad. Hvordan vil situationen være for afsætningspriserne? Hvorledes vil omkostningerne udvikle sig?

De stigende foderpriser og lave priser på svin som følge af et stort udbud af svinekød betød en markant forringelse af økonomien i svineproduktionen.

En pris på 190-200 kroner for 100 kg slagtesvinefoder gav mange svineproducenter et chok i efteråret. Mange valgte at indgå foderkontrakt for en kort periode i forhåbning om, at prisen ville falde. Men det gjorde den ikke.

Kvægbrugerne fik sidste år en markant fremgang i indtjeningen. Fremgangen skyldes bedre priser på mælk og oksekød. Med de bedre økonomiske resultater kan det forventes at kvægbrugerne opkøber ejendomme til sammenlægning samtidig med, at der sker en udbygning af produktionsanlæggene.

Vi har også haft en rentestigning i 2007. Generelt set viser regnskabsresultaterne derfor stigende renteudgifter samtidig med at der er en større gæld, der skal forrentes.

I modsætning til kvægbrugerne reducerede svineproducenterne investeringsaktiviteten, bl.a. på grund af den forringede økonomi, men også grundet den langsommelige sagsbehandling i kommunerne for at få miljøgodkendt udvikelsesprojekterne.

Der er et udskilnings løb i gang blandt svineproducenterne, hvor vi ser en større gruppe af svineproducenter, som udvikler sig meget med klar fokus på strategi og ledelse og med mål om topresultater. Samtidig ser vi også en gruppe svineproducenter, hvor bedrifterne har en stor effektivitet, hvor bedste udvej er et ophør med svineproduktionen.

Risikostyring og risikoafdækning.

Når landmændene får deres regnskabsresultater skal de hver især gøre deres stilling op. Vælger jeg at dele risikoen med mange i et af de store selskaber? Vælger jeg at dele den sammen med færre eller vil jeg stå alene? Og hvilken strategi har jeg valgt for at dække mig ind? Har jeg et beredskab, som sikrer mig, hvis det går i en helt anden retning end jeg havde ønsket mig? Det kaldes risikoafdækning.

Risikoafdækningen skal følges op med et risikoberedskab, som sammen med budgettet er et værktøj til at styre bedriften. På den måde er de finansielle samarbejdspartnere grundigt orienteret om og med i de indgåede aftaler. De ved, hvor der er risici, og hvor store de er.

En anden side af risikostyring og risikoafdækning er relateret til det politiske system.

Den politiske risiko er svær at dække af, især når den største risiko for politikere er ikke at kunne tælle til 90.

Rådighedsperiode.

For et stykke tid siden vedtog EU's landbrugsministre at fjerne krav om 10 måneders rådighed.

I 2007 har Direktoratet for FødevareErhverv kontrolleret for overholdelse af 10 måneders rådighed over de ansøgte arealer. I den forbindelse har man fundet ca. 174 landmænd, som har problemer med overlap i 10 måneders rådighedsperioden.

Der har været dialog med Direktoratet for FødevareErhverv angående disse sager. Direktoratet har meddelt at de danske myndigheder ikke kan se bort fra EU-reglernes administration på disse områder.

Set i lyset af, at man nu har fjernet reglerne om 10 måneders rådighed er det meget uforståeligt, at de pågældende landmænd skal sanktioneres. Særligt når, de pågældende landmænd ikke har haft nogen form for økonomiske vinding el. lign.

Kontrolbesøg.

Den 24. januar 2008 trådte en ny bekendtgørelse om krydsoverensstemmelse i kraft. Der er ikke de store ændringer i forhold til den hidtil gældende bekendtgørelse, men alligevel har bekendtgørelsen givet anledning til lidt presseomtale på grund af en diskussion om myndighedernes adgang til at foretage kontrol på bedrifter uden retskendelse.

Denne mulighed har myndighederne hele tiden haft i forbindelse med kontrol for EU's støtteordninger og herunder også krydsoverensstemmelse. Det sker med udgangspunkt i den såkaldte bemyndigelseslov, der er et grundlæggende juridisk ophæng for administrationen af EU's markedsordninger inden for landbrug i Danmark.

Det skal bemærkes, at kontrollen alene har adgang til de steder, hvor produktionen foregår, eller hvor der opbevares varer, som er en del af produktionen, samt hvor regnskabsmateriale eller anden dokumentation i forbindelse med bedriftens produktion forefindes.

I bekendtgørelsen fremgår det, at kontrolbesøg kan varsles op til 14 dage i forvejen, såfremt formålet med kontrollen ikke bringes i fare.

En del af kontrolbesøgene vil fortsat være uvarslede i forbindelse med kontrol af medicin og dyrebaserede ordninger.

En happening med gulerødder.

Gulerødder er der normalt nok af i butikkerne. Men i midten af maj er der grund til at være på vagt. 106.000 brugere på hjemmesiden Facebook.com planlægger at dræne verdens supermarkeder for gulerødder den 15. maj.

Hvad det præcist skal gøre godt for, kan initiativtageren bag ideen ikke gøre rede for.

- Jeg er ikke sikker på, hvad meningen med det her er - andet end en global mangel på gulerødder ville være ret sjovt, skriver en anden initiativtager på hjemmesiden.

Facebook.com er en såkaldt netværksside, hvor hovedsagelig unge mennesker opretter en profil. Man kan blandt andet lægge billeder på sin profil, spille spil, skrive beskeder til hinanden, kaste med virtuelle får og oprette grupper med forskellige formål

Råskovgård

Det er en stor sjældenhed, at en dansk gård har et stuehus, der er tegnet af en arkitekturprofessor ved kunstakademiet, men det er netop tilfældet på Råskovgård, hvor gårdejer Helge Bentsen fik sin broder, arkitekt Ivar Bentsen, til at tegne et nyt stuehus til gården. Stuehuset fra 1917 er fotograferet i 1921.

Råskovgård i Hørve sogn i Odsherred er en slægtsgård i 4. generation. Den har en meget interessant historie og ikke mindst har den et tæt bånd til Dansk Slægtsgårdsforening.

Den nuværende generation er Ulla Margrethe Hansen og Henrik Råskov Madsen. Det er Henriks hjem, men Ulla er datter af Dansk Slægtsgårdsforenings sekretær og kasserer – Inger og Henning Hansen, Mørkøv, så både hendes morbroder, Carl Martin Christensen, og hendes morfader, Christian R. Christensen, har været Slægtsgårdsforeningens landsformænd.

Hørve

Landsbyen Hørve havde i matriklen af 1682 21 gårde og 1 hus med jord. Bortset fra Anneksgården var de alle fæstegårde under Dragsholm.

Fru Ellen Hemmingsen, der var en stor kender af sin landsby og omegn, har udarbejdet en fortegnelse over gårdens fæstere siden 1662, da Peder Andersen sad med gården, der var øde og afbrændt af svenskerne. I 1680 nævnes Niels Nielsen. Matriklen 1688 angiver gårdens gamle hartkorn til 6 tønder 5 skæpper og 1 fjerdingkar og dens nye hartkorn til 4 tønder 5 skæpper og 3 fjerdingkar.

I 1710 var Mads Jørgensen fæster af gården. Han var født i 1671 på en anden gård i landsbyen, og hans fader, Jørgen Nielsen, var bror til Niels Niensens kone Else. I 1700 blev han gift med Cicol Christensdatter og de fik børnene Jørgen Madsen født 1704 og Martha Madsdatter født 1711.

I 1710 var Mads Jørgensen med til at dele Lars Bondes ødegård, således at gårdens hartkorn nu var på 7 tønder 1 skæppe 1 fjerdingkar.

Mads Jørgensen døde i 1740 og året efter står sønnen Jørgen Madsen som fæster.

Jørgen Madsen blev i 1745 gift med Ane Hansdatter og de fik børnene Cidse og Karen Jørgensdatter.

Jørgen Madsen døde i 1792, men allerede i 1771 stod svigersønnen Claus Pedersen som fæster. Han var gift med Karen Jørgensdatter. I ægteskabet fødtes ingen børn.

I folketællingen fra 1787 ses Claus Pedersen at være i sit 45. år, Karen Jørgensdatter i sit 37. Der var 4 tjenestefolk på

gården og selvfølgelig også madmoderens forældre: Jørgen Madsen og Ane Hansdatter, som boede på aftægt.

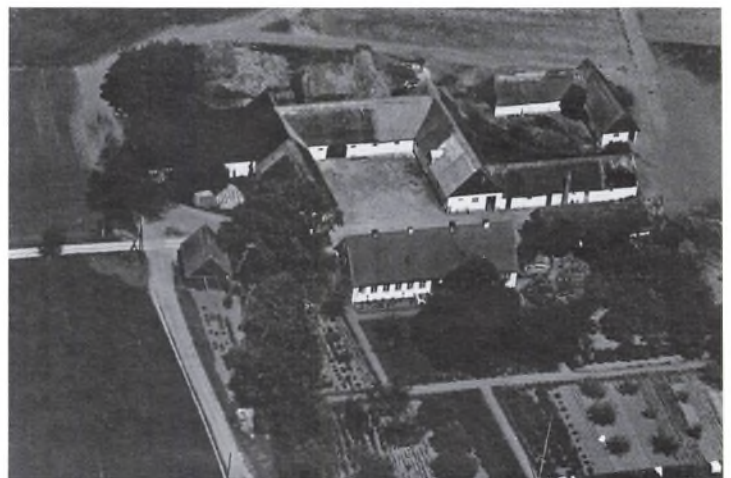
Efter Claus Pedersens død i 1791 giftede enken, Karen Jørgensdatter, sig med Jens Olsen, der overtog fæste i 1794.

I 1798 afsluttedes udskiftningen af Hørve bys jorder, hvorved det blev besluttet at gården blev flyttet ud på marken øst for landsbyen. En forklaring er, at gården var nedbrændt under svenskekrigene, og derfor var tømmeret i så god stand, at man i 1790'erne kunne tage længerne ned og genopføre dem ud på den nye plads.

Gården fik nu navnet Råskovgård, og der hørte 55½ td. land til.

Ægteskabet var barnløst, og i 1816 overtog Christian Jensen fæstet på gården. I folketællingen fra 1834 ses at Christian Jensen er 53 år, hans kone Karen Jensdatter 4 år ældre, der er en datter, Sidse, på 17 år og to tjenestefolk.

I 1838 overgik fæstet til Mads Pedersen gift med Sidse Nielsdatter, som begge var født i Asnæs. De havde datteren Karen Marie Madsdatter og en plejedatter Ane Jensdatter. I folketællingen fra 1850 ses, at enken efter den tidligere fæster, Karen Jensdatter, er aftægtskone og hun bor der sammen med sin datter og plejedatter.

Råskovgård o. 1940 før moderniseringen af udlængerne.

Familien på Råskovgård. I forbindelse med Inger M. Hansens fødselsdag blev der taget et familie-billede.

Foran ses Astrid Madsen med Ida Margrethe og Inger M. Hansen med Andreas.

Bagerst står Viggo Madsen Ulla Margrethe Hansen, Henrik Råskov Madsen og Henning Hansen.

I 1869 købte Mads Pedersen gården til arvefæste for 7050 rdl. af baroniet Adlersborg (Dragsholm).

I 1870 var Mads Pedersen død og enken Sidse Nielsdatter står i folketællingen som gårdbrugende enke.

Senere samme år overtager datteren Karen Marie Madsen gårdfæstet og moderen går på aftægt. To år senere er Karen Marie Madsen blevet gift med Niels Peder Jensen, der havde en gård helt ude ved Lammefjorden. Jordene blev lagt sammen og bygningerne fra hans ejendom blev flyttet til Råskovgård.

Niels Peter Jensen blev sognefoged.

I 1906 døde Niels Peder Jensen, hvorefter enken og sønnerne, Mads Peder og Laurits Michael Jensen, overtog gården.

Den 23. marts 1913 fik Helge Bentsen skøde på Råskovgård, og dermed begynder den nuværende slægt på gården.

Slægten

Helge Bentsen (1883- 1965) var søn af bygmester Andreas Bentsen (1839-1914), forstander på håndværkerskolen, der var tilknyttet Vallekilde Højskole. Som bygmester tegnede han bl. a. 11 kirker, deriblandt Korskirken i Vallekilde og valgmenighedskirkerne i Høve, Lemvig og Bredsted.

Helge Bentsens storebroder var arkitekt Ivar Bentsen (1876-1943), der i 1908 efterfulgte faderen som forstander for håndværkerskolen i Vallekilde. Derefter stiftede han sin egen bygmester, snedker og malerskole ved Holbæk, som han ledede fra 1913 til 1920. I den periode gav han tegninger til landbrugsbygninger, industrianlæg m.v. Han arbejdede også med byrum i København.

I 1920 blev han lærer på kunstakademiets bygningskole og i 1923 udnævntes han til professor.

I sit andet ægteskab blev han gift med Helle Margrethe Jensen Klint, datter af Grundtvigskirkens arkitekt – P. V. Jensen Klint.

Et af Ivar Bentsens mere ukendte byggerier et stuehuset til Råskovgård. Det hører til sjældenhederne at en dansk gård har et stuehus, der er opført efter tegning af en professor på Kunstakademiets arkitektskole, men han tegnede huset til sin broder – Helge Bentsen.

Helge Bentsen var gift med Maren, og de etablerede sig i 1908 på Pilegården, Hørve Lammefjord, men i 1913 købte de Råskovgård.

Deres ældste datter, Ingrid, og hendes mand, Holger Johannes Madsen, overtog Råskovgård i 1942, efter at have haft en gård i Hjembæk.

Generationsskiftet blev gennemført, fordi Maren Bentsen i juli 1941 faldt og blev invalideret.

Ingrid og Holger Madsen flyttede til Råskovgård med tre små børn, og Ingrid skulle stå for husholdningen, passe de små og moderen.

Ingrids søster, Agnes Bentsen, blev gift med Frederik Trier, Fjordgården i Svinninge.

Sidst i 1940'erne henvendte Holger Madsen sig til arkitekt Østergaard i Roskilde for at på tegninger til nye udlænger.

I 1949 byggedes svinstald.

I 1951 opførtes hestestalden.

I 1953 kom den store kostald til, hvor der var plads til tre rækker køer.

I 1959 byggedes svinehus med plads til hønsehald på loftet. Der var produktion af rugæg.

Det hele gårdanlæg blev meget harmonisk, og det stod godt til det store stuehus.

Køerne blev solgt i 1968, hvorefter stalden indrettede til svineproduktion. I 1978 opførtes en ny svinstald, som var i brug indtil 2000 da svineproduktionen ophørte.

I 1971 begyndte sønnen Viggo Madsen, der var gift med Astrid, på Anneksgården i Hørve, men i 1974 flyttede de til Råskovgård, men beholdt Anneksgårdens jord.

Efter at have overdraget Råskovgård til Astrid og Viggo Madsen flyttede Ingrid og Holger Madsen til Gl. Dragsmøllegård. Holger døde året efter, og Ingrid boede der indtil hendes død i 1999.

Råskovgård i dag.

I 2003 overtog sønnen og svigerdatteren – Henrik Råskov Madsen og Ulla Margrethe Hansen – gården, hvor de flyttede ind med børnene Andreas og Ida Margrethe.

Viggo Madsen står stadig for gårdens drift, der omfatter 75 ha traditionel planteavl.

Henrik er akademiingeniør og ansat som maskiningeniør hos Butina i Holbæk. Ulla er specialkonsulent hos Skat i Holbæk.

Familien på Råskovgård tilhører Vallekilde valgmenighed, og Viggo Madsen har været kasserer i valgmenigheden.

Ulla Margrethe Hansen vedkender sig sin families tilhørsforhold til Det konservative folkeparti, som både hendes morfar og morbror har repræsenteret i Folketinget.

Ved Folketingsvalget i 2007 var Ulla opstillet for Det konservative Folkeparti i den lokale kreds, men medlemskabet af Folketinget må vente til næste valg.

Ussinggård

Forturen besøger om fredagen Stella og Karl Peter Sørensen på Ussinggård. Godsejerparret har en fabrik på Mors, der fremstiller vinduer, og i 1989 besluttede de sig for at købe Ussinggård, som de har ofret meget på af både tid og penge.

Til Ussinggård hører 220 ha, hvoraf de 200 er ager. Gården ligger tæt på Motorvejen, der skærer igennem marken, så godsejerparret har anlagt en støjvold, så det kun er driften, der generes af vejen.

Historien

Ussinggård tilhørte i 1400-tallet slægten Gyldenstjerne, hvorfra den ved ægteskaber kom til slægterne Rosenkrantz, Gøye og Brahe.

I 1634 købte Kirsten Munk, kong Christian den Fjerdes aflagte elskerinde, Ussinggård. Hun sad nærmest i husarrest på den nærliggende herregård Boller, men kunne alligevel forvalte sit gods.

Hendes arvinger solgte Ussinggård til ridefogeden på Boller, Clemens Sørensen, hvis datter i 1686 giftede sig med Niels Jensen, ejer af nabogården Merringgård.

Merringgård var på 10 tdr. hartkorn ufri jord, mens Ussinggård havde 23 tdr. hartkorn - fri jord - hovedgårdsjord.

I 1741 købte etatsråd Gerhard de Lichtenberg Ussinggård, der indgik hans betydelig østjyske godssamling. I 1805 overtog svigersønnen Joseph Louis Bruno David de Serène d'Acqueria Ussinggård, som han havde til 1829. Derefter fulgte nogle hurtige ejerskift, men i 1854 købte Martin Frederik Wilhelm Lotz Ussinggård.

Han havde i 1849 købt gården Johannesdal i Lundforlund sogn mellem Slagelse og Skælskør. Lotz var købmand i Skælskør. Hans far var født i 1772 ved Greifswald. Da han ønskede at blive håndværker, blev han købt fri af livegenskabet. Han kom først til København og senere etablerede han sig i Skælskør som muremester og handelsmand. Han blev også skibsreder.

M. Fr. W. Lotz var sammen med broderen faderens købmandsgård, men det blev lillebroderen, der førte købmandsgården videre, men da han var barnløs, blev det godsejer

Lotz søn Jørgen Johan Rønne Lotz, som overtog handelshuset. En af hans døtre blev gift med Gunnar Harboe (Harboes bryggeri i Skælskør) og en anden med ingeniør Poul Larsen fra F. L. Smidth.

Lotz øgede arealet betydeligt, og i 1859 lod han opføre den nuværende hovedbygning.

I 1872 solgte Lotz Ussinggård til kammerjunker Adolf Frederik Holten Castenschiold, der var søn af godsejer Castenschiold til Borreby ved Skælskør.

Kammerjunker Castenschiold var gift med Sigismunda Steinmann.

Efter han død i 1896 arvedes Ussinggård af sønnerne Sigismund Frants og Axel Henrik Castenschiold. På den tid hørte der 57 tdr. hartkorn til Ussinggård, og det samlede areal var på 756 tdr. land, deraf 595 ager og 122 skov.

Besætningen bestod af 180 køer, 80 stk. ungvæg og kalve, 6 tyre, 24 heste, 8 plage og føl samt 4 trækstude. Der var 200 unge grisesøer, og årligt solgtes 200 fedesvin.

På ejendommen var et stort fjerkræopdræt: 400 stamhøns, 20 stamænder, 12 stamgæs, og 10 kalkuner.

I 1922 købte S. P. Larsen Ussinggård, der i 1931 blev overtaget af Jydske Landhypotekforening, der frasolgte en del jord, hvorefter de året efter solgte til godsejer H. Ohm. I 1953 solgte han arvinger til pastor N. C. Lilleør, der solgte til godsejer Skou, Store Grundet.

I 1989 overtog de nuværende ejer Ussinggård.

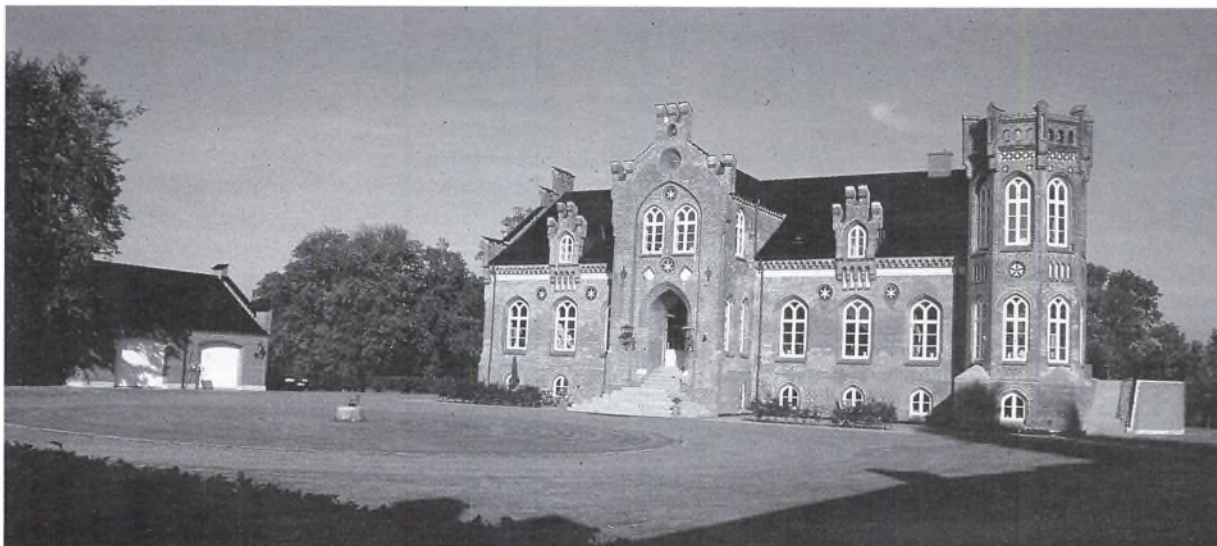
Hovedbygningen

Hovedbygningen er et pragtstykke i nygotik. Den meget dybe bygning har høj kælder og er forsynet med en midterrisalit, som et tværhuis i to etager og i det sydvestre hjørne er et tårn med krenelerede tinder.

I den tilgængelige litteratur nævnes arkitekten ikke. Men der er en meget kvalificeret antagelse af, at det er den tyske arkitekt Gustav Ludolf Martens, der skabte Ussinggårds hovedbygning.

Arkitekt Martens havde i årene fra 1853 skabt den nye avlsgård på Wilhelmsborg, og sammenlignes forpagterboligen med Ussinggårds hovedbygning er der en interessant lighed.

OGN

Ussinggårds slotslignende hovedbygning er påført i 1859.

Haraldskær

Haraldskærs hovedbygning. Bag det klassicistiske ydre gennem sig et interessant hus fra renæssancen.

Hovedbygningen til den tidligere herregård Haraldskær ved Vejle er indrettet til hotel, og her serveres frokosten i forbindelse med forturen til Årsmødet den 30. maj.

Sagn

Haraldskær er en gammel hovedgård. Sagnet omtaler den som Harald Blåtands kongsgård. Et andet sagn sætter gården i forbindelse med den senere Harald Kesja, Erik Ejegods søn, der i 1135 blev dræbt af en af sin broder Erik Emune.

Historien

Historisk træder gården frem år 1432, da den ejedes af Niels Friis (af Skaktavl-Friisernes slægt), og i denne slægt blev gård og gods indtil 1601, da Karen Friis bragte den til sin mand Truid Bryske. Senere kom Haraldskær til slægten Munk. I 1677 solgte Anne Munk Haraldskær med 133 tdr. hartkorn til oberst Konrad van der Brinken, der øgede tilliggendet med godt 200 tdr. hartkorn, så gården kunne komme om i den nye skaffefrie sæde- og hovedgårdsklasse, der fordrede 200 tdr. hartkorn bøndergods indenfor en afstand af 2 mil fra hovedgården. Efter han død i 1696 overgik sædegården til sønnen Godske van der Brinken, der døde i 1730, hvorpå besiddelsen året efter solgtes til oberstløjtnant Pierre d'Andischou, efter hvis død i 1751 den købtes af fabrikant storkøbmand og etatsråd Gert de Lichtenberg, der ejede nabogoderne Kjeldkær og Engelsholm.

Foruden selve gården med hovedgård og bøndergods fulgt de fabriksanlæg som Pierre d'Andischou havde anlagt, for at udnytte stedets vandkraft. Det var en geværsmide, krudtmølle, nagelsmide kobber og hølefabrik samt stampe- og lermølle.

Han overlod i 1753 sine tre ejendomme til svigersønnen Christian Linde, der i 1767 solgte dem til svogeren H. H. de Lichtenberg til Bidstrup.

I 1768 solgte han Haraldskær til major Ove Bernhardt Lütichau til Lerckenfeld, der øgede bøndergodset.

Efter hans død i 1781 solgtes gård og gods til H. Schmidt, der begyndte frasalg af fæstegodset. Efter hans død giftede enken sig, og hendes mand – major S. Laurent, fortsatte frasalget.

Efter nogle hurtige handler overtog August Th. Schütte til Byholm Haraldskær, der forbedrede gården og solgte den i 1838, hvorefter den skiftede ejer nogle gange før løjtnant Niels Christian Ditlev Hjalmar de Bang købte den i 1871. Han var gift med Karen Ragnhild von Arenstorff fra Overgård ved Randers.

I 1872 ændredes fabrikken til træmassefabrik og snart efter til papirfabrik, men efter brand i 1922 ophørte papirproduktionen.

Gården areal udgjorde o. 1910 580 tdr. land, hvoraf de 400 var ager. Landbruget var forpagtet til sønnen Oluf Christian Johannes de Bang.

I 1916 købte fabrikant C. M. Hess Haraldskær og efter hans død overtog sønnen C. E. Hess gården som han i 1930 overlod til sønnerne Christian og Mogens Hess.

Senere købte Vejle Kommune Haraldskær. Kommunen beholdt jorden og solgte hovedbygningen til Boligselskabernes Landsorganisation, der har forpagtet den til Danmarks Lærereforening, der driver Hotel- og konferencevirksomhed.

Hovedbygningen

Hovedbygningen består af en hovedfløj fra 1590. Det er opført i to stokværk over hvælvede kældre og mod borggården er et trappetårn, der både har en høj indgangsdør og en lav, bred kældernedgang. I 1768 tilføjedes en 18 fag langt grundmuret bygning i ét stokværk, og fra tidligere tid fandtes et 8 fag bindingsværkshus.

Efter at den gamle hovedbygning er blevet hotel, er der sket mange forandringer i husets indre, men i det ydre rummer den stadig bygningskultur fra både 1500-tallet og 1700-tallet.

Slægtsgårdsrejsen til Polen

den 2.-9. juli 2008

Af rejsearrangør
Niels Kirkegaard,
Danbalt Rejser.

Sommerrejse onsdag 2. – onsdag 9. juli 2008, arrangeret af Dansk Slægtsgårdsforening i samarbejde med Danbalt Rejser. Rejseledere er international sekretær Niels Kirkegaard, Birkerød, og redaktør Ole G. Nielsen, Slagelse.

Mon ikke de fleste har mødt en polsk håndværker, der arbejder flere uger i træk i Danmark, inden han tager hjem til Polen på en velfortjent ferie hos familien?

Nu følger vi efter i hans spor og vil lære ham at kende. Vi vil lære polakkerne at kende. Slægtsgårdsforeningens næste sommerrejse går til Polen, hvor vi søger at forstå den polske folkesjæl. Vi skal se på landbrug og studere udviklingen før og efter EU-medlemskab. Vi skal se på, hvordan investeringer, eksport og strukturfondsmidler fra EU har skabt en vækst på 6-7 pct. Hvordan klarer landet sig, når en stor del af arbejdsstyrken befinder sig ude i Europa?

Polens skæbne har altid været bestemt af dets naboer, f.eks. af Nazi-Tyskland under 2. Verdenskrig og Sovjetunionen under Den Kolde Krig. Vi vil sætte os ind i landets omtumlede historie, den katolske kirkes betydning, fænomenet Solidarnosc, kulturen – den polske selvforståelse. Så meget, som kan lade sig gøre på 7-8 dage.

Naturligvis kommer landbrugerhvervet i centrum. Vi besøger tidligere statsbrug, som nu er moderniseret, den lille fribonde, et stutteri, en fødevarevirksomhed, og gamle herregårde. Vi kommer ind på naturforvaltning, dansk erhvervsinteresser, politik og militært samarbejde. Ind imellem krydres med kulturelle perler som Gdansk, Torun og Nordeuropas største middelalderborg Malbork. Se program på næste side.

Fakta om Polenrejsen:

Rejsen er baseret på ud- og hjemrejse med natfærge fra København til Swinoujscie t/r, 6 dages busrundtur i det nordlige Polen og overnatning på skiftende hoteller. To af hotellerne er gamle, ombyggede slotte. I Gdansk overnattes der to nætter på samme hotel.

Periode: Onsdag 2. juli 2008 kl. 19.00 – onsdag 9. juli kl. 08.30.
Start og slut i Københavns Nordhavn ved Polenfærgens terminal.

Pris: 5.500 kr.
Tillæg for enkeltværelse 1.350 kr.
Inkluderer færge- og bustransport, 2 overnatninger i udvendig dobbeltkahyt, 5 overnatninger i dobbeltværelse på 3-stjernede hoteller, 7 morgenmadsbuffet, 4 frokost, 5 middage (dvs. halvpen-sion+), entreer jf. program fagligt program, alle skatter og afgifter samt bidrag til Rejsegarantifonden.

Antal: Max. 46 deltagere.

Tilmelding: Snarest muligt og senest 1. maj til:
Inger M. Hansen, Svalevej 13,
4440 Mørkøv, tlf. 59 27 59 77
- imhan@post.tele.dk

Betaling: Efter tilmelding fremsender Inger M. Hansen indbetalingskort..

Rejseledere: International sekretær og gårdejer Niels Kirkegaard, Birkerød
Har gennemført flere rejser og sommerhøjskoler i Polen for partiet Venstre, samt deltaget på flere militærøvelser som major af reserven.
- og redaktør af bladet Slægtsgården, Ole G. Nielsen, Slagelse.

Arrangør: Dansk Slægtsgårdsforening i samarbejde med den tekniske rejsearrangør Danbalt Rejser, v/ Niels Kirkegaard, Hesselgårdsvej 41, 3460 Birkerød, tlf. 45 82 00 64 (aften), mobil 40 45 28 64, niels@danbalt-rejser.dk (medlem af Rejsegarantifonden, reg. nr. 878).

Informationer: Bekræftelsesbrev og foreløbige oplysninger udsendes 1. april 2008. Sammenfatning med endelig deltagerliste, fagligt program, valuta, Forsikring og andre praktiske oplysninger udsendes 13. juni.

Program for sommerrejse 2008

Ret til ændringer forbeholdes

Onsdag 2. juli 2008

- 19.00 Mød ved den nye DFDS-terminal, hvor Polenfærger ligger (i det gamle Frihavnsområde). Nordhavnen S-station kan benyttes, afstand 400 meter. Alle deltagere møder ved Vindrose Passagerkontor, DFDS-terminalen på Dampfærgevej 30, 2100 København Ø.
Boarding-nøglekort til udvendige kahytter udleveres af rejseleder Niels Kirkegaard. Derefter ombordstigning og indkvartering.
- 19.45 Samling i restauranten ved reserverede borde, velkomstdrink og kort introduktion.
- 20.00 Afrejse fra København med M/F Pomerania.
Fælles middag.

Torsdag 3. juli

- 07.00 Morgenbuffet i færgens restaurant.
- 08.00 Ankomst til Swinoujscie, Polen. Alle vandrer fra borde og stiger på bussen ved færgeterminalen. Slægtsgårdsforeningen skal køre med busselskabet hedder Lech Travel.
- 08.30 Afgang med bus med biologen i Wolin Nationalpark, Krysztof Grzegorsczy. Kørsel til Karsibor, 5 km.
- 09.15 Landbrugsbesøg hos Jerzy Piotrowski, ca. 1 time. Lille ekstensivt drevet landbrug "Karsiborska Kepa" med heste, køer og fuglereservat. Inkl. kaffe og kage.
- 10.15 Videre langs Østersøkysten til badebyen Miedzyzdroje. Kort stop i Wolin Nationalpark ved en klit med smuk udsigt over bugten Zatoga Pomorska. Derefter til Trzesacz (kort stop ved en vandrende kirke). Kolobrzeg og Koszalin, ca. 180 km.
Oplæg om forskellige emner undervejs i bussen. Pause indlægges.
- 13.00 Ankomst Darlowo.
Frokost på restaurant "Eryk", ul. Rynkowa 2 D, Darlowo.
- 14.30 Besøg i Mariakirken på torvet, hvor den danske konge Erik af Pommern er begravet. Ophold ved slottet 300 m fra kirken.
- 15.30 Afgang fra Darlowo. Kørsel ca. 50 km.
Mulighed for dukkert i Nordsøen ved Dalowko?
- 17.30 Ankomst til landsbyen Strzekescino, Indlogering 1 nat på:
Slotshotel Bursztynowy Palac
Strzekecino 12 Tlf. +48 94 316 12 27
76 024 Swiezyno. www.bursztynowypalac.pl
- 18.30 Middag på hotellet.

Fredag 4. juli

- 07.00 Morgenmad på hotellet.
- 08.00 Afgang fra Slotshotel Bursztynowy Palac. Kørsel ca. 50 km.
- 08.45 Besøg på hingstestutteri i Bialy Bor, ca. 30 min.
- 09.30 Afgang fra Bialy Bor.
- 10.30 **Besøg på svinefarmen Poladanor S.A.**
Adresse: ul Dworcowa 25, 77 320 Przechlewo. tlf. +48 59 833 43 61, www.poldanor.pl
Tidligere statsfarm overtaget af det dansk ejede Poldanor i 1994. Farmen har 16.600 grisesøer, 300.000 polte til avl og slagtesvin, 15.000 ha. fordelt på 22 farme og beskæftiger 526 medarbejdere. Vi får en briefing om Poldanors drift og produktion, besigtiger svinestalde, biogasanlæg, transportafdeling, planteavlsafdeling og evt. slagteriet Prime Food.
Frokost indlægges i besøget
- 17.00 Afgang fra Poldanor med bus.
- 19.00 Ankomst til Gdansk, Indlogering 2 nætter på:
Hotel Novotel Gdansk Centrum*+**
Ul. Pszenna 1
80 749 Gdansk Tlf. +48 58 300 27 50
- 20.00 Middagsbuffet på hotellet.

Lørdag 5. juli

Morgenmadsbuffet på hotellet fra kl. 06.30.

- 9.00 Byvandring i det gamle Gdansk sammen med en lokal guide, ca. 3 timer. Tidligere hansestad. I byturen indgår den

gamle byport, Maria-kirken, Rådhuset, besøg i Solidaritetsmuseet ved skibsværftet og monumenterne fra opstanden i 1980.

- 12.00 Frokostpause, for egen regning.
- 14.00 Afgang med bus fra Novotel Gdansk Centrum, ca. 40 km.
- 15.10 Ankomst til KZ-lejren Stutthof i Sztutowo, hvor bl.a. danske kommunister var interneret af nazisterne under 2. Verdenskrig. 70-80.000 mennesker omkom. Film og rundvisning med lokal guide. Entre er inkluderet.
- 16.40 Afgang fra Stutthof.
- 18.00 Ankomst til Novotel Gdansk Centrum.
Aftenen til egen disposition, middag for egen regning.

Søndag 6. juli

Morgenmadsbuffet på hotellet fra kl. 06.30.

- 08.00 Afgang med bus fra Novotel Gdansk Centrum.
- 09.30 Ankomst til Malbork (tysk: Marienburg), som er Nordeuropas største middelalderborg og tidligere hovedsæde for den tyske ridderorden. Rundvisning med lokal guide, 2 timer. Entre er inkluderet.
- 12.00 Frokost på restaurant i/ved Malbork.
- 13.30 Afgang fra Malbork med bus, Kørsel 150 km.
- 18.00 Ankomst til Torun. Indlogering 1 nat på:
Hotel Gromada
Ul. Zeglarska 10/14 tlf. +48 56 622 60 60
87 100 Torun www.gromadatorun.pl
- 19.00 Middag på egen hånd.

Mandag 7. juli

Morgenmad på hotellet

- 09.30 Byvandring i Torun. Byen er en af de få polske storbyer, som undgik ødelæggelser under 2. Verdenskrig. Derfor har Torun en af Polens bedst bevarede middelalderbyer med mange gotiske bygningsværker. Optaget på UNESCOs liste over verdens kulturminder. Byens museer er lukket mandag.
Tidlig frokost på egen hånd.
- 12.30 Afrejse fra Hotel Gromada, Torun. Kørsel 320 km.
- 18.00 Ankomst til slotshotel 45 km NØ for Stettin.
Indlogering 1 nat:
Palac Maciejewo
Maciejewo Tlf. +48 91 418 12 85
72 130 Maszewo
- 19.00 Middag på hotellet.

Tirsdag 8. juli

Morgenmad på hotellet.

- 09.00 Afrejse fra Palac Maciejewo. Kørsel til Szczecin, ca. 45 km.
- 10.00 Besøg hos det dansk-tysk-polske militære hovedkvarter i Baltic Barracks.
Briefing af en dansk stabsofficer om Multinational Corps North East, MNC NE.
(NB: Ikke bekræftet).
- 11.30 Besøget slut.
- 12.30 Frokost inde i centrum på restaurant.
- 13.30 Byvandring på egen hånd i den gamle hansestad Stettin, 418.000 indb. Byen blev næsten totalt ødelagt under 2. Verdenskrig og den tyske befolkning fordrevet.
Forslag: Byhistorisk Museum, Nationalmuseet, havnerundfart eller besøg på skibsværftet.
- 16.00 (ca.) Afgang fra Szczecin.
- 18.00 Ankomst til Wolin, hvor Kong Harald Blåtand havde sin sagnomspundne fæstning Jomsborg.
I dag er der en vikingelandsby.
Middelaldermiddag med show og konkurrencer
- 21.00 Ankomst til Swinoujscie.
Gruppen får udleveret boarding-nøglekort hos Polferries til udvendige kahytter.
- 21.15 Afslutningsmiddag i restauranten.
- 22.00 Afrejse fra Swinoujscie med M/F Pomerania.

Onsdag 9. juli 2008

- 07.30 Morgenbuffet i færgens restaurant.
- 08.30 Ankomst til København.
Turen slut

Nyt fra kredsene

Vejlekredsen

Forårsmøde torsdag den 27. marts. Vi mødes på Landbrug Østjyllands nye hovedkontor i Horsens kl. 14.00, hvor vi får en rundvisning. Svend Nielsen, Horsens vil fortælle lidt om landbrugets situation og hvorfor det nye, store kontor. Mødet forventes afsluttet kl. 17.00.

Steffen Buch Juul.

.....

Århuskredsen

Forårsmødet afvikles torsdag, den 15. maj kl. 19.00 på Stenalt Gods, Stenaltvej 8, 8950 Ørsted.

Stenalt Gods er en gammel sædegård, hvis fredede hovedbygning er fra 1799.

Godsejer Dorte Mette Jensen fortæller om Stenalts historie og driften på godset, der omfatter 733 ha. Vi skal se den store besætning af geder (300 stk.), og der vil blive serveret smagsprøver af produkterne herfra.

Der bliver efterfølgende mulighed for at se haven og nyde den medbragte forfriskning.

Vi mødes til venstre for hovedbygningen og parkerer ved den nye lade.

Arrangementet koster 65 kr. for voksne og 30 kr. for børn.

Sommermødet finder sted tirsdag, den 17. juni kl. 19.00. Her skal vi opleve lidt af det dejlige Mols, der bliver Nationalpark. Mødested oplyses senere.

Anne Lis Ladefoged.

.....

Haderslevkredsen

Kredsen inviterer til forårstur og generalforsamling torsdag den 15. maj 2008 kl. 19.00 på Genforenings- og Grønsemuseet – der ligger to km nord for Christiansfeld. Det lille museum som fortæller den store historie.

Vor guide er Gudron Kloppenborg Skrumsager, Sjølund.

Kaffe på Den gamle Grønsekro, der er genbo til Museet.

Generalforsamling og derefter fortæller Villy Jensen, Haderslev om De stærke Jyder.

Elise Jensen.

.....

Det sydlige Sønderjylland

Aftenudflugt torsdag, den 15. maj. Kl. 19.00 samles vi ved Rinkenæs gamle kirke, der er under restaurering. Her vil Heinz Saxburger vise rundt.

Derefter kører vi til domænegården Buskmose, som ejes af Anette og Kristian Wildenschild, som fortæller om driften.

Kl. 21.00 samles vi på Cafe Providence, Strandrøg 9, Rinkenæs, hvor kaffen venter. Herefter fortæller Heinz Saxburger om kirken og fhv. forstander Filt Jensen, Gråsten, fortæller om domænegårdene og især Buskmose.

Tilmelding til Chr. A. Krogh tlf.: 74 41 53 12.

Torsdag, den 19. juni afholdes aftenudflugt med generalforsamling. Vi mødes kl. 19.00 hos Gitte og Jens Lyckou Petersen, Ginegårdsvej 1, Kisbæk. Vi hører om driften og ser os om. På den ene af de tre gårde er 160 malkekøer, der betjenes af 4 malkebotter, og på en anden gård er der en årsproduktion af 500 slagtekalve. Driften omfatter 195 ha, hvoraf de 40 er forpagtet.

Kl. 20.30 samles vi på Øster Højst Kro, hvor der efter kaffen afholdes generalforsamling, og så vil formanden for dansk Slægtsgårdsforening og formand for Danske Mælkeproducenter Peder Mouritsen, Sædding Storgård, Nr. Nebel fortælle om sit landbrug og sit organisationsarbejde.

Tilmelding til Chr. A. Krogh tlf.: 74 41 53 12.

Chr. A. Krogh.

.....

Himmerlandskredsen

Den 13. februar havde kredsen møde med lektor og forfatter Steen Steensen, Ranum, der talte om "Miljøkommissærernes tyranni."

30 medlemmer havde en interessant aften med en livlig debat.

Den 14. maj indbyder vi til driftsbesøg hos Peter Toldbod, Pugholmvej, Års.

Efterfølgende afholdes generalforsamling.

Poul Kristian Poulsen

Fynskredsen

Kredsen var den 9. november på bustur til Århus Musikteater, hvor vi så musicalen "Lyset over Skagen". Vi begyndte med en lækker middag i restauranten og nød en dejlig aften. Vi var 49 deltagere og formanden fik megen ros for arrangementet.

Mogens Andersen.

.....

Vestsjællandskredsen

Den 16. januar afholdt kredsen sin ordinære generalforsamling på Høng Landbrugsskole. Som altid var det en generalforsamling uden dramatik. Der var dog en udskiftning i bestyrelsen, idet Inger Skovgaard Jensen ikke ønskede genvalg, og nyvalgt blev Karen Andersen, Baungård ved Kalundborg.

Efter kaffen fortalte Inger M. Hansen, landskendt som Slægtsgårdsforeningens administrator, om Færøerne. Foredraget var suppleret med billeder fra Inger og Hennings rejser til øerne gennem en årrække.

Den interessante eftermiddag havde samlet 29 medlemmer.

Sommerudflugten afholdes tirsdag, den 17. juni, hvor vi skal se det gamle danske land, Skåne, som vi fik frarøvet efter freden i Roskilde 26. februar 1658.

Vi kører mod Falsterbo og hører om Slaget ved Fotevig. Fortsætter gennem Trelleborg og efter frokosten, der er medbragt, besøger vi to interessante herregårde – bl. a. den meget smukke Jordberga. Turen slutter med middag på et taleligt sted. Udførligt program i næste blad.

OGN.

.....

Sjælland Syd

Kredsen afholder generalforsamling den 14. marts kl. 14 i Everdrup forsamlingshus.

Taler på generalforsamlingen bliver Wessel Doldersum, der er hollænder, nu bosat i Danmark, hvor han har en kofarm med 3-400 malkekøer. Wessel vil fortælle om forskelle og ligheder på Danmark og Holland og om sit syn på samfundet i særdeleshed.

Dorrit Røtting

.....

Nordsjællandskredsen

Ved Nordsjællandskredsens generalforsamling 30. januar på Skævinge kro, med 40 deltagere, fortalte Niels Eghøj om en rejse til Kina, sammen med en flok landbrugskonsulenter.

Vi fik set mange billeder og samtidig var Niels Eghøj god til at fortælle om livet i hverdagen blandt den jævne befolkning i Kina.

Jørgen Bohn viste videofilm bl.a. om Ferguson traktoren, med underlægningsmusik fra den i radioen tit hørte sang om "Min Ferguson" Jørgen havde også billeder, bl.a. fra Slægtsgårdsforeningens tur til Ålandsøerne - og endelig en video med et meget imponerende isbjerg der driver rundt i Diskobugten en hel nat.

Inger Hansen

.....

Jens og Anna Jensens Fond

Dansk Slægtsgårdsforening administrerer Jens og Anna Jensens Fond, der uddeler rejselegater til unge, der vil uddanne sig i teoretisk eller praktisk landbrug i udlandet.

Legatportioner på 5.000 og 10.000 kr. uddeles til ansøgere, der for at komme i betragtning, er i udlandet mindst 6 eller 8 måneder.

Ansøgning sendes til:

Carl Martin Christensen,
Kåregård,
Badstrupvej 39,
5485 Skamby.

Nye medlemmer

Fhv. borgmester,
gårdejer Ellen og
Ejvind Visborg Andreassen
"Trindhøjgård"
Hallundbækvej 6
Hallundbæk
7361 Ejstrupholm

Gårdejere Minna og
Edvard Helms
"Sommerbjerg"
Isenbjergvej
Glusted
7361 Ejstrupholm

Gårdejere Anna
og Jens Chr. Mathiasen
"Brunsminde"
Hovvejen 8
Givskud
7323 Give

Gårdejere Birgit Tving og
Jens Erik Therkildsen
"Engmarksgård"
Engmarksvej 2
7323 Give

Proprietærer Rikke og
Henrik Hauge Mols
Kiddegård
Kiddegårdsvej 1
Kidde
7300 Jelling

Gårdejere Ingelise og
Kai Thaysen
Reballevej 4
Søvind
8700 Horsens

Gårdejere Grethe og
Poul Møgenssen
"Vindelevgård"
Vindelevvej 7
7300 Jelling

Proprietærer Asta Høy
og Chr. Nagbøl Jørgensen
"Haughus"
Vejlevej 50
7300 Jelling

Gårdejere Birgitte og
Per Holgersen Johansen
"Riisgård"
Risgårdsvej 2
Vork
6040 Egtved

Godsejere Birgit og
Jørgen Pilegaard
"Lerbæk"
Jellingvej 341
7100 Vejle

Gårdejere Inger og
Eggert Lind
Asmindrupvej 23
4572 Nr. Asmindrup

Nina og Ove Andersen
Havrevej 3
Dommerby
7840 Højslev

Gårdejere Hanne og
Holger Ravn
"Fløjstrupgård"
Fløjstrupvej 46
7100 Vejle

Slægtsgårdsdiplomer

Dansk Slægtsgårdsforening udarbejder slægtsgårdsdiplomer til medlemmerne. Det er et fornemt dokument med påtrykt tekst om generationerne.

Et diplom koster for skrivning og trykning 450 kr.

Skal der udarbejdes et slægts- og gårdhistorisk materiale til grund for slægtsgårdsdiplomet betales det særskilt.

Yderligere information om Slægtsgårdsdiplomet fås hos sekretær Inger M. Hansen tlf.: 59 27 59 77.

KLIP

Tilmelding til Dansk Slægtsgårdsforenings årsmøde 2008

Tilmelding kan kun ske skriftligt (evt. pr. e-mail) til Slægts-gårds-foreningens kasserer og sekretær Inger M. Hansen, Svalevej 13, 4440 Mørkøv, **senest den 1. april 2008.**

For deltagere som *ikke* skal overnatte **senest den 20. april.**

Deltager-liste m.m. vil blive fremsendt sammen med indbetalingskort i begyndelsen af maj.

FØLGENDE DELTAGERE TILMELDES (skriv tydeligt):

Navne _____

Adresse: _____

Telefon: _____

Hermed bestilles (skriv antal personer)

- Møde**
- _____ Herregårdsbesøg, fredag
 - _____ Frokost, fredag
 - _____ Middag, fredag
 - _____ Frokost, lørdag
 - _____ Eftermiddagskaffe, lørdag
 - _____ Festmiddag, lørdag
 - _____ Frokost, søndag

- Overnatning**
- _____ Lørdag - søndag, dobbeltværelse
 - _____ Lørdag - søndag, enkeltværelse
 - _____ Fredag - søndag, dobbeltværelse
 - _____ Fredag - søndag, enkeltværelse

- Busser**
- _____ Bus, søndagsudflugt
 - _____ Fortur med bus fra Sjælland/Fyn fredag - søndag

Eventuelle afbud meddeles straks til sekretæren, hvis betaling skal undgås.

KLIP

KOPI TIL EGET BRUG:

Hermed bestilles (skriv antal personer)

- Møde**
- _____ Herregårdsbesøg, fredag
 - _____ Frokost, fredag
 - _____ Middag, fredag
 - _____ Frokost, lørdag
 - _____ Eftermiddagskaffe, lørdag
 - _____ Festmiddag, lørdag
 - _____ Frokost, søndag

- Overnatning**
- _____ Lørdag - søndag, dobbeltværelse
 - _____ Lørdag - søndag, enkeltværelse
 - _____ Fredag - søndag, dobbeltværelse
 - _____ Fredag - søndag, enkeltværelse

- Busser**
- _____ Bus, søndagsudflugt
 - _____ Fortur med bus fra Sjælland/Fyn fredag - søndag

Eventuelle afbud meddeles straks til sekretæren, hvis betaling skal undgås.

Vårbrud

Denne forårssang er skrevet af Gunnar Eske Kristensen (1909-1991), der var elinstallatør i Emdrup med forretning på Lyngbyvej. Han var født i Thisted og morbroder til foreningens sekretær Inger M. Hansen, der fortæller:

”Gunnar var familiens huspoet. Vårbrud fik jeg fra Gunnar, da jeg i 1978 lavede en familiekomsammen. Han kom med et par sange, han havde liggende i skuffen. Jeg kunne bruge dem, som jeg ville.

Vårbrud blev en sang, som vi har benyttet meget i familien.

Hans sange var for det meste mere i stil med Vårbrud, end ordinære lejlighedssange om en persons store og små bedrifter”.

Melodi: Når vinteren rinder i grøft og i grav.

1. Det kribler og krabler i tusinde skud langs forbyens regnvåde gade, for moder Natur har så travlt - pakker ud - ja - moder Natur har så travlt pakker ud af sin nyeste vårfarvelade.
2. Hun dypper sin pensel og dupper med rødt på alle små grene og kviste, og svøbene stryger hun klæbrigt og blødt - ja svøbene stryger hun klæbrigt og blødt - for så har de så let ved at briste.
3. Og så får hun travlt - der skal stænkes med blåt i plæner - langs hegn - under hække, og drysses med sollys i sølvringe små - og drysses med sollys i sølvringe små over alle de rislende bække.
4. Og krokuser små skal ha' ny kjole på, hun rutter med tubernes toner, en lilla - en gul - violet og en blå - en lilla - en gul - violet og en blå og hun drysser med guld deres kroner.
5. Kastanjerne venter, for knoppen skal ha' lidt lak, så den tror det er sommer, mens bøgene hvisker - vi venter endda - ja bøgene hvisker vi venter endda en dag eller to - før vi kommer.
6. Og pilenes rakler blev tørret i nat, nu stråler de sirlige brune, og gæslinger duner sig kælent og glat - ja gæslinger duner sig kælent og glat de er børn af lidt solskin og lune.
7. Naturen har travlt - det skal nåes med eet, "I Morgen" skal foråret bringe, det hvisker og sisker til løsnen er spredt: - det hvisker og sisker til løsnen er spredt: gør jer klar - nu skal knopperne springe.
8. Så gryr der en dag, og hun smiler lidt sky, sit hjerte til værket hun tabte, så gammel som jorden - og evig dog ny - så gammel som jorden - og evig dog ny - ja - og hver gang den bedste hun skabte.

Gunnar Eske

